

Η ΔΙΕΝΕΞΗ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΕΝ ΟΥΕΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΧΑΓΗΣ

Με την ευκαιρία της έναρξης (την 17ην Μαρτίου) των εργασιών του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης προς έκδικασιν της διαφοράς «Ελλάδος - Τουρκίας, για την υφαλοκρηπίδα του Αιγαίου, ο «Ταχυδρόμος» εξήγησε άρθρο από τον δικηγόρο κ. Γεώργιο Τρανταλίδη σχετικά με το ιστορικό της όλης υπόθεσης. Το άρθρο του κ. Τρανταλίδη δημοσιεύεται κατωτέρω.

ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης θα έρχεται σε λίγο τον λόγο, ύστερα από την αποδοχή της ελληνικής προτάσεως από την Τουρκία να παραπεμφθί η διαφορά, σχετικά με την υφαλοκρηπίδα, στο νέο αυτό δικαστικό όργανο.

Για την κατανόηση των επιχειρημάτων και απόψεων καθενός από τα αντίδικα μέρη (Ελλάδος - Τουρκίας) επί του θέματος της υφαλοκρηπίδας είναι απαραίτητη η γνώση των συναφών με αυτήν έννοιών δηλαδή της αιγιαλιτίδας ζώνης, της συνορευούσης ζώνης, και της άνοικτης θαλάσσης, γιατί όλες αυτές οι έννοιες αποτελούν ένια και αδιάσπαστο σύνολο. Οι καθιερωμένοι θεσμοί που αναφέρονται στα παραπάνω θέματα, περιέχονται στη Σύμβαση της Γενεύης (29. 4. 1958). Η Ελλάδα απέδεξε και επικύρωσε (διά του Ν.Δ. 142/69) την Σύμβαση που αναφέρεται στην υφαλοκρηπίδα. Κατωτέρω δίνεται μικρή σκιαγράφηση των έννοιών των άνωτέρω θεσμών όπως καθορίζονται στα σχετικά άρθρα της Σύμβασής.

Αιγιαλιτίδα ζώνη, οταν λέμε, εννοούμε την θαλασσία περιοχή που εκτείνεται πέρα από την ήγη και τα έσωτερικά ύδατα μιας χώρας προς την άνοικτη θάλασσα και επί της οποίας η χώρα άσκει πλήρη και αποκλειστική κυριαρχία (άρθ. 1). Η έκταση της αιγιαλιτίδος ζώνης ποικίλλει στις διάφορες χώρες και κυμαίνεται από 3 - 200 ναυτικά μίλια.

Συνορευούσα ζώνη, είναι μια ζώνη της άνοικτης θαλάσσης που συνορεύει με τα χωρικά ύδατα της παρακείμενης πολιτείας και που η έκτασή της εκτείνεται μπροστά από την βασική γραμμή από την οποία μετρείται τα χωρικά ύδατα της αιγιαλιτίδος ζώνης και σε μήκος 12 μιλίων από την άνοικτη θάλασσα σύμφωνα με την γενική διεθνή αναγνώριση (άρθ. 24).

Άνοικτη θάλασσα, οταν λέμε, εννοούμε όλα τα τμήματα της θαλάσσης που δεν συμπεριλαμβάνονται στα χωρικά ύδατα μιας χώρας (άρθ. 1 της Συμβάσεως περί Άνοικτης θαλάσσης).

Τέλος, **υφαλοκρηπίδα** είναι ο βυθός και το υπέδαφος των υποβρυχίων περιοχών παρακειμένων στις ακτές των ηπειρωτικών χωρών ή των νήσων (§2), εκτός της περιοχής της αιγιαλιτίδος ζώνης, σε βάθος 200 μέτρων ή και πέρα από το όριο, εφ' όσον το βάθος των υπερκειμένων υδάτων επιτρέπει την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων της περιοχής (άρθ. 1 της Συμβάσεως περί υφαλοκρηπίδας). Στην υφαλοκρηπίδα έχει αποκλειστικά δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης του ορυκτού πλούτου, η παρακείμενη χώρα (είτε ηπειρωτική είναι είτε νησιωτική) (άρθ. 2.). Το άρθρο 6 ορίζει ότι τα όρια των συνόρων της υφαλοκρηπίδας όταν διαμοιράζονται μεταξύ δύο απέναντι άλλων κειμένων ή παρακειμένων χωρών καθορίζεται με συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών και σε περίπτωση που δεν συμφωνήσουν το όριο αὐ-

τής καθορίζεται δι' εφαρμογής της αρχής της ίσης απόστασεως από το πλησιέστερο σημείο της βασικής γραμμής από την οποία μετρείται η αιγιαλιτίδα.

Ο κ. Γ. ΤΡΑΝΤΑΛΙΔΗΣ είναι διπλωματούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Στο Λονδίνο εύρισκται για μεταπτυχιακές σπουδές ειδικευόμενος σε θέματα Διεθνούς Δικαίου. Ο κ. Τρανταλίδης είναι επίσης 6 κορυφαίος ψαλμωδός της χορωδίας του Καθεδρικού Ναού της Αγίας Σοφίας Λονδίνου.

λίτιδα ζώνη κάθε χώρας (αρχή της «Median Line» της Μέσης Γραμμής).

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΠΟΦΕΙΣ

Στο θέμα της αιγιαλιτίδος ζώνης η Ελλάδα υποστηρίζει την έκταση της ζώνης σε 12 μίλια (μέχρι τώρα η ελληνική αιγιαλιτίδα ζώνη είναι 8 1/2 μίλια) με το δικαίωμα - για τις άλλες χώρες - της «άθλαστος» διελούσεως (Innocent Passage) και όχι της ελευθέρως διελούσεως. Προς το παρόν η Ελλάδα διατάζει να επεκτείνη τη ζώνη των χωρικών της υδάτων και τούτο διότι θα ήτο ασύμφορο για την ελληνική ναυτιλία και αλιεία. Άλλα εαν τα ελληνικά χωρικά ύδατα στο Αιγαίο, επεκταθούν η τουρκική δικαιοσύνη για την υφαλοκρηπίδα του Αιγαίου που βασίζεται στο στενό πέραςμα ανάμεσα από το Βόρειο Αιγαίο, θα γίνεται περισσότερο λεπτή και αυτό θα συστέλλεται στο να μετατραπή το Αρχιπέλαγος σε μια κλειστή θάλασσα.

Αντίδραση σε παρόμοια κίνηση θα ήταν πιθανόν να προέλθι από τις δύο υπερδυνάμεις, ειδικότερα δε από την Σοβιετική Ένωση, η οποία χρησιμοποιεί το Αιγαίο για ν' αποστείλλη πολεμικά σκάφη από τη Μαύρη Θάλασσα στη Μεσόγειο. Επειδή δε στο Αιγαίο δεν υπάρχει πέραςμα πλάτύτερο των 24 μιλίων ο Ρωσός θα ήταν αναγκασμένος η ν' αγνοήσουν τις νέες ζώνες χωρικών υδάτων, η να ζητούν από τους Έλληνες τη σχετική άδεια κάθε φορά που τα πλοία τους ερχόμενα από τη Μαύρη Θάλασσα

κατεβαίνουν προς την Μεσόγειο και αντιστρόφως. Ως προς τα νησιά η ελληνική άποψη είναι ότι όλα τα φυσικά (δχι όμως και τα τεχνητά) νησιά έχουν αιγιαλιτίδα ζώνη ανεξάρτητα από την έκτασή τους και από οποιοδήποτε άλλο κριτήριο, ή δε αιγιαλιτίδα ζώνη τους αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της έδαφικής κυριαρχίας του Κράτους και ότι τα νησιά του Αιγαίου, σαν σύμπλεγμα νήσων, πρέπει να καθιερωθούν ως Αρχιπέλαγος.

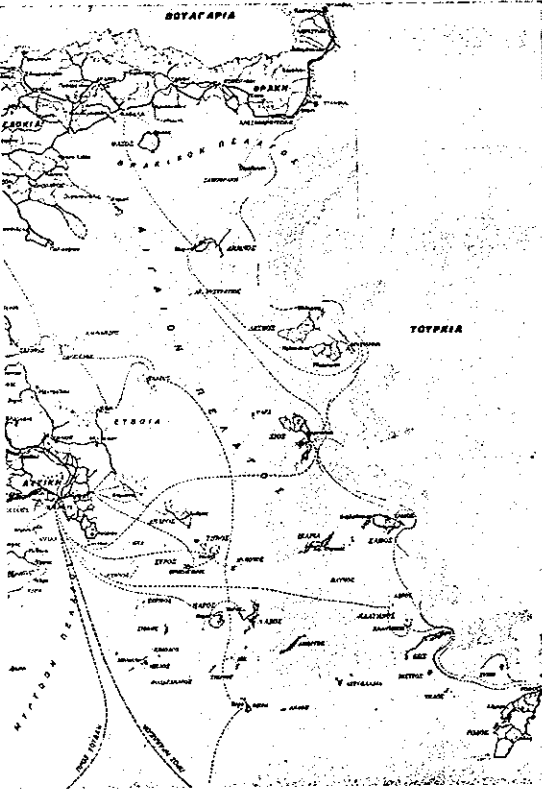
Ως προς την άνοικτη θάλασσα, θα πρέπει να διατηρηθί το υφιστάμενο έθιμο καθεστώς με το οποίο κατοχυρώνεται η ελευθερία αυτής της θαλάσσης.

Αναφορικά με το φλέγον θέμα της υφαλοκρηπίδας η Ελλάδα, βασισμένη στο ένιαίο του ηπειρωτικού και νησιωτικού χώρου θα υποστηρίξη στη Χάγη ότι υφαλοκρηπίδα δεν έχουν μόνον οι ηπειρωτικές ακτές αλλά και τα νησιά. Σύμφωνα δε με το παραπάνω άρθρο 6, τα δικαιώματα της υφαλοκρηπίδας του Αιγαίου θα πρέπει να καθορισθούν με βάση την αρχή της Μέσης Γραμμής (Median Line) που χωρίζει τη θάλασσα μεταξύ των δύο ηπειρωτικών ακτών λαμβανομένων υπ' όψιν των νήσων. Αρχή που καθιερώθηκε και εφαρμόζεται στο Διεθνές Δίκαιο προς καθορισμό των ορίων της υφαλοκρηπίδας. Από τον συνδυασμό των άρθρων 1 (§2) και 6 συμπεραίνουμε ότι ως προς το θέμα του Αιγαίου όλα τα ελληνικά νησιά που ανήκουν σ' αυτή τη θάλασσα (και φυσικά όσα βρίσκονται κοντά στις τουρκικές ακτές) έχουν υφαλοκρηπίδα όπως αποκλειστική δικαιοσύρια έχει μόνο η Ελλάδα και επομένως, οι αξιώσεις που προβάλλονται από την Τουρκία για την υφαλοκρηπίδα των ελληνικών νησιών και της άνοικτης θαλάσσης του Αιγαίου πελάγους είναι πέρα από κάθε νομιμότητα. Η Ελλάδα θα υποστηρίξη ότι συντρέχει περίπτωση εφαρμογής στο διεθνές έθιμο κ. ο. δικαίου (διότι, ως γνωστόν, η Τουρκία δεν έχει υπογράψει τη σύμβαση της Γενεύης).

ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΑΠΟΦΕΙΣ

Στο θέμα της αιγιαλιτίδος ζώνης η Τουρκία είναι γνωστόν (άτι που σύσκειται στο Καρακάς) ότι άσκει επιφυλακτική και δεν τάχθηκε με την όμοιαση σχεδόν πρόταση για την καθιέρωση αιγιαλιτίδος ζώνης πλάτους 12 μιλίων. Άς σημειώθι ότι η Τουρκία από καιρό έχει επεκτείνει σε 12 μίλια την δική της αιγιαλιτίδα ζώνη στην Εύξεινο και τις νότιες ακτές της προς τη Μεσόγειο και διατάζει το 6 μίλια στις ακτές της επί του Αιγαίου. Εάν δε οι Τούρκοι επεκτείνουν τα χωρικά τους ύδατα σε 12 μίλια (και στο Αιγαίο) αυτό θα έχη σαν αποτέλεσμα την εισβολή εις τα ελληνικά χωρικά ύδατα.

Ως προς το θέμα της υφαλοκρηπίδας, η Τουρκία αναμένεται να υποστηρίξη στη Χάγη ότι η υφαλοκρηπίδα πρέπει να καθορίζεται με βάση τις ηπειρωτικές ακτές μόνο, χωρίς να λαμβάνονται υπ' όψιν τα νησιά και ότι το Αιγαίο ανήκει στη κατηγορία των «ημικλειστων θαλασσών». Αναμένεται ειδικότερα ότι θα υποστηρίξη την άποψη για την εφαρμογή ειδικών περιπτώσεων των επιβάλλων να ληθθί υπ' όψιν μόνον η υφαλοκρηπίδα των ηπειρωτικών ακτών. Εάν όμως εφαρμοσθούν οι ειδικές περιπτώσεις - που αφορούν θέματα ιστορικά ως προς το συγκεκριμένο τόπο, θέματα ναυσιπλοΐας, θέματα διατηρήσεως του πληθυσμού από τα προϊόντα της θαλάσσης - αυτές θα πρέπει να ισχύουν σε βάρος και όχι σε όφελος της Τουρκίας, διότι πάντοτε το Αιγαίο ήταν ελληνικό, και διαπλέστο από τα ελληνικά πλοία. Τα δε νησιά, τα οποία αποτελούν το 1/4 της όλης έκτασεως της Ελλάδος και συντηρούν το 15% του πληθυσμού της δεν είναι δίκαιο να στερηθούν των δικαιωμάτων τους που ήδη απολαμβάνουν κάτω από το διε-

Το Αιγαίον Πελάγος όπου η διένεξις Ελλάδος και Τουρκίας

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η ΝΕΑ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

(Μια σημαντική προσφορά των Ταξιδιωτικών Γραφείων ΤΑΚΗΣ ΣΟΛΟΜΩΝΙΔΗΣ)

Εκκυκλοφόρησε τελευταίως σε μια ειδική έκδοση εφέριωμα στα δραματικά γεγονότα της Κύπρου το περιοδικό «ΕΛΛΑΣ - ΚΥΠΡΟΣ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ» που εκδίδουν τα ναυτιλιακά και τουριστικά Γραφεία «Τάκης Σολομωνίδης Λτδ.».

Η έκδοση αυτή είναι μια ολοκληρωμένη προσπάθεια με φανερούς τους στόχους της και σαν τέτοια, από την πρώτη στιγμή έλκυ την προσοχή του αναγνώστη, ιστορικών σε μίαν αίσθητη Ιεράρχη που θα διεξέδη τα κείμενα, που χηση και απόλυτα αντικειμενικά, τη νέα Κυπριακή τραγωδία...

Κύριος συντελεστής της έκδόσεως είναι ο πολύτιμος δημοσιογράφος και ιστορικός Κυρ. Μ. Καραμάνος.

Τα ταξιδιωτικά Γραφεία «Τ. Σολομωνίδης Λτδ.» με έδρα τη Λεμεσό της Κύπρου διατηρούν παραρτήματα εις Αθήνας, Λευκωσία και Λονδίνο (επί της 40/41 Oxford Street, London W.1.)

Π. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ο Έλληνας Όργανισμός Τουρισμού απέφασκε την έφετηνη λειτουργία της «Γιορτής του Κρασιού» ως ακολούθως: Στο Δασυ από 12 Ιουλίου έως 14 Σεπτεμβρίου στο Ροδίη της Ρόδου από 5 Ιουλίου έως 7 Σεπτεμβρίου και στην Αλεξανδρούπολη από 12 Ιουλίου έως 17 Αυγούστου.

Οι τιμές εισιτηρίων καθιερώσαν εις 40 και 30 δραχμές.

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

(ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ 10.000 ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ ΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ ΤΕΛΕΙΩΣ ΔΩΡΕΑΝ)

- ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟΝ
- ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΙΔΟΠΟΗΣΙΣ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΟΥΝ ΤΑΣ

Member **MAV** Telephone: 01-272 2050 **RTG** Breakdown Service